

**RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT
AFVALENERGIECENTRALE OP HET EUROPARK
TE COEVORDEN**

16 MAART 2004

PROVINCIE DRENTHÉ

**RICHTLIJNEN VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT
AFVALENERGIECENTRALE OP HET EUROPARK
TE COEVORDEN**

16 MAART 2004

PROVINCIE DRENTH

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN	2
3.	PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	2
4.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1	Algemeen	3
4.2	De voorgenomen activiteit	3
4.3	Alternatieven	5
4.4	Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)	6
5.	BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	7
6.	VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	9
7.	LEEMTEN IN INFORMATIE	9
8.	EVALUATIEPROGRAMMA	10
9.	VORM EN PRESENTATIE	10
10.	SAMENVATTING VAN HET MER	10

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 december 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in de Staatscourant nr. 239 d.d. 10 december 2003
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Westo Prefab Betonsystemen B.V. - hierna te noemen: Westo – is van plan om samen met een aantal andere investeerders een biomassa- en afvalenergiecentrale te realiseren op het grensoverschrijdend bedrijventerrein Europark bij Coevorden. Deze centrale – Europark Verbrennungs Installation (EVI) – zal op de Nederlands-Duitse grens gebouwd worden en zal bestaan uit drie lijnen, waarvan één installatie gebouwd zal worden op Nederlands grondgebied en de andere twee op Duits grondgebied. De gehele centrale krijgt een vermogen van ongeveer 240 MWth. Afhankelijk van de stookwaarde kan per lijn circa 240.000 ton afval per jaar verwerkt worden. De installatie levert verschillende vormen van energie. Naast elektriciteit zijn dat mogelijk ook warmte en stoom.

De provincie Drenthe is bevoegd gezag voor het afgeven van de Wm-vergunning. Het initiatief is m.e.r.-plichtig op basis van lijst C onder 18.4 van het Besluit milieueffectrapportage 1994. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 10 december 2003¹.

Het doel van de richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De richtlijnen dienen voor de initiatiefnemer als handvat voor het op te stellen MER. Het college van GS zal het MER bij de aanvaardbaarheidbeoordeling mede aan de richtlijnen toetsen. Naast de richtlijnen is ook de startnotitie kaderstellend voor het MER.

Het college van GS heeft bij het opstellen van de richtlijnen kennis genomen van de vele inspraakreacties en adviezen². Bij brief van 5 december 2003 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) door de provincie Drenthe in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER³. Bij het opstellen van deze richtlijnen heeft het advies van de Commissie voor de m.e.r. als basis gediend.

Dit initiatief betreft een landgrensoverschrijdende activiteit in de meest letterlijke zin. In het MER zal aan dit aspect dan ook nadrukkelijk aandacht geschonken moeten worden. Tevens zal de Nederlandse m.e.r.-procedure hierop afgestemd moeten worden, vooral met betrekking tot de communicatie. Ten aanzien van de vertalingen in het Duits van de verschillende m.e.r.-documenten staat het college van GS op het standpunt dat de Gemeenschappelijke Verklaring die hiervoor sinds kort geldt gevolgd moet worden⁴.

¹ Zie bijlage 2.

² Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

³ Zie bijlage 1.

⁴ Dit betreft de "Gemeenschappelijke verklaring inzake de uitvoering van grensoverschrijdende milieueffectrapportages in het Nederlands-Duitse grensgebied" van december 2003.

2. HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN

De hoofdpunten voor het MER zijn de volgende:

- Een beschrijving van het gehele project, oftewel alle drie de lijnen, inclusief processchema's, massabalansen, emissies en effecten. De alternatievenontwikkeling richt zich alleen op het Nederlandse deel van het project – inclusief functioneel gebonden onderdelen, ook op het Duits grondgebied;
- Een verduidelijking van de wijze waarop de Nederlandse installatie qua aanvoer, afvoer en verwerking (inclusief intern transport) van afval in allerlei opzichten volledig gescheiden zal blijven van de beide Duitse installaties of hoe men in andere gevallen omgaat met grensoverschrijdende transporten in het kader van EVOA⁵;
- Een beschrijving van de emissies, emissieconcentraties, de immissies/deposities en de geuraspecten van het gehele project en van de respectievelijke onderdelen;
- Een beschrijving van de wijze waarop voldaan wordt aan de IPPC⁶-richtlijn en aan de Europese Afvalverbrandingsrichtlijn⁷ c.q. (ontwerp-)Besluit verbranden afvalstoffen.
- Een beschrijving van het MMA (meest milieuvriendelijke alternatief).

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral gelezen wordt door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht.

Vanwege het grensoverschrijdende karakter van dit project is het van belang om essentiële informatie uit het MER ook in het Duits te laten vertalen conform de daarvoor geldende Gemeenschappelijke Verklaring.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

In het MER dient het specifieke probleem, waarvoor door middel van dit initiatief een oplossing wordt geboden, beschreven te worden. In de startnotitie wordt dit ten dele beschreven in hoofdstuk 2 (Achtergrond en doelen). Werk de aanleiding voor het initiatief verder uit en geef daarbij aan hoe het aanbod van brandbaar afval zich naar verwachting zal ontwikkelen in de periode tot 2015, mede in het licht van de voorziene situatie in Duitsland (stortverbod per 2005) en in Nederland (open grenzen per 2006). Geef aan wat de effecten daarvan zullen zijn op het aanbod naar beide AVI's.

Het in paragraaf 2.3 van de startnotitie beschreven doel van Westo dient nader uitgewerkt te worden met onder andere milieudoelstellingen, zodat daar ook aan getoetst kan worden.

De locatiekeuze dient in het MER nader onderbouwd te worden en met name waarom gekozen is voor een locatie die ten dele op Nederlands en ten dele op Duits grondgebied is gelegen. Geef tevens een korte beschrijving van de juridische kaders waarbinnen vergunningverlening kan plaatsvinden c.q. hoe een ontvankelijke vergunningaanvraag wordt ingediend (voor Duitsland en Nederland).

⁵ EVOA = Europees Verdrag inzake Grensoverschrijdend Afvaltransport.

⁶ IPPC = Integrated Pollution Prevention and Control; richtlijn 96/61/EG d.d. 24 september 1996.

⁷ Richtlijn 2000/76/EG d.d. 4 december 2000.

Geef informatie over het relevante Nederlandse, Duitse en Europese beleid en de besluiten (ten aanzien van onder andere afval, milieu, natuur en ruimtelijke ordening) en dan met name welke randvoorwaarden en uitgangspunten (Nederlandse en Duitse grenswaarden, emissies en dergelijke hiervoor) gelden. Verwijs naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Geef de consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven. In de startnotitie wordt alleen informatie gegeven over procedurele aspecten, maar geen overzicht gegeven van de hier gevraagde informatie. Geef een overzicht van de relevante procedures en de stappen die daarin nog moeten worden doorlopen. Geef tevens op hoofdlijnen aan welke ruimtelijke orderings- en vergunningsprocedures nog aan de orde zullen komen in het kader van dit project.

Vanwege het Nederlands-Duitse karakter van dit initiatief dient duidelijk in het MER te worden aangegeven hoe de Duitse besluitvorming zal plaatsvinden en op welke wijze – op grond van welke besluiten – de Nederlandse besluitvorming gerealiseerd zal worden en hoe dit op elkaar zal worden afgestemd.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

Beschrijf het volledige project – en daarbinnen het Nederlandse deel - en de verplichte alternatieven voor het Nederlandse deel. Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve en mitigerende maatregelen worden getroffen. De beschrijving van alternatieven is alleen verplicht voor de verwerkingslijn die op Nederlands grondgebied gerealiseerd zal worden, alsmede voor alle (ook op Duits grondgebied gelegen) daaraan gekoppelde onderdelen. Er dient sprake te zijn van een functionele binding, zoals bijvoorbeeld de schoorsteen - ook al komt de schoorsteen op Duits grondgebied te staan - of de verwerking of opslag van reststromen.

4.2 De voorgenomen activiteit

Bij de voorgenomen activiteit – zijnde dat deel van het project dat onder Nederlandse verantwoordelijkheid valt - wordt ervan uitgegaan dat de Nederlandse installatie 240.000 ton afval per jaar zal verwerken, zoals in de startnotitie wordt aangegeven. De totale inrichting zal 720.000 ton afval per jaar gaan verwerken.

Beschrijving van het proces

Geef een beschrijving van de voorgenomen activiteit. Concreet gaat het daarbij om het proces van de Nederlandse verbrandingslijn (en een globale beschrijving van de Duitse lijnen) en een beschrijving van de verwerking van de reststoffen. Ga daarbij ook in op de bij- en hulpinstallaties, de wijze van transport en opslag, de containeroverslag bij haven en spoor etcetera. Doe dit bij voorkeur mede aan de hand van een processchema met een korte procesbeschrijving waarbij de belangrijkste fysische en chemische gegevens worden vermeld. Ga in op het energierendement en op stroom-, warmte- en stoomlevering. Geef aan welke verwachtingen er zijn ten aanzien van de afzet van warmte en/of stoom. Ga in op beoogde hoeveelheden en kwaliteit en de mogelijkheden om deze afzet te realiseren. Geef aan welke externe factoren mede bepalen of deze afzet realiseerbaar is.

Beschrijving van het terrein

Neem in het MER een duidelijke plattegrond op waarbij de belangrijkste gebouwen, procesonderdelen, wegen en toegangen zijn aangegeven (inclusief situering overslag spoor/weg en water/weg).

Beschrijving van de in- en uitgaande stromen en de interne logistiek

Geef een overzicht van het totale afvalaanbod voor de gehele inrichting. Geef van deze stromen de herkomst aan en beschrijf de samenstelling op hoofdniveau (componenten) en de stookwaarde. Beschouw in het MER de bandbreedte in de samenstelling van het te verbranden afval (onder andere aandeel papier/plastic, manier waarop dit voorkomt, minimum- en maximumstookwaarde) en geef aan wat de gevolgen van die bandbreedte zijn voor wat betreft de emissies naar de lucht, energetisch rendement en de kwaliteit van de reststoffen.

Beschrijf de door de verwerkingslijn op Nederlands grondgebied te verwerken afvalstromen naar aard en verwachte hoeveelheden. Voor zover er sprake is van gemengde stromen zoals bedrijfsafval moet duidelijk worden gemaakt in hoeverre er reeds een voorscheiding heeft plaatsgevonden. In het geval van slibstromen moet duidelijk worden gemaakt welke stromen dit betreft (herkomst, aard en samenstelling) en in hoeverre sprake is van verontreinigde slibben. In verband met de beoogde verwerking – verbranding – is het van belang te weten in hoeverre er sprake is van organische slibben.

Maak het verloop van geaccepteerde afvalstromen en van reststromen die ontstaan na verbranding inzichtelijk. Geef aan hoe de logistieke processen binnen de terreingrenzen georganiseerd worden en hoe deze fysiek lopen. Geef aan wat de belangrijkste aan- en afvoerroutes zijn buiten de inrichting. De verwerkingswijze van afval en van reststromen in de inrichting en daarna moet navolgbaar zijn. Maak duidelijk waar en op welke momenten vermenging optreedt met afval- of reststromen van de lijnen op Duits gebied. Een schematische massabalans geprojecteerd op de terreinindeling (en directe omgeving) kan hierbij zeer inzichtelijk werken.

Ga in het MER kort in op de wijze waarop de acceptatie van afvalstoffen is georganiseerd en op de kwaliteitscontrole van restproducten.

Vervoersbewegingen

Beschrijf het type, de route en het aantal vervoersbewegingen per etmaal, alsmede, de tijdstippen waarop deze zullen plaatsvinden. Ga daarbij in op het vervoer per auto, per trein en per schip, en op het aantal transportbewegingen over de weg als gevolg van overslag. Geef de aan- en afvoerroutes in de omgeving van de inrichting. Geef aan welke scheepsklasse gebruikt zal worden voor de aanvoer van afval. Zie ook hoofdstuk 5.

Rookgasreiniging

Beschrijf de (rookgasreinigings)technieken die worden toegepast om te kunnen voldoen aan de in het (ontwerp-)Besluit verbranding afvalstoffen vastgelegde emissiegrenswaarden. Geef ook aan welke (rookgasreinigings)technieken in het Duitse deel van de EVI nodig zijn om aan de Duitse regelgeving te voldoen. Geef aan waar verschillen in regelgeving tussen Nederland en Duitsland leiden tot verschillen in toegepaste technieken tussen het Nederlandse en het Duitse deel van de EVI, zoals de meer stringente NO_x-emissiegrenswaarde in Nederland, die waarschijnlijk een de-NO_x-installatie voor het Nederlandse deel van de EVI noodzakelijk maakt.

Onderbouw de schoorsteenhoogte.

Zandwinning

Om aan voldoende koelwater te komen zal gebruik worden gemaakt van een nieuw waterbassin. Dit nieuwe bassin zal door middel van zandwinning ongeveer 40 meter diep worden. Deze zandwinning (vooral ook in de tijd uitgezet) dient – vanwege de functionele binding - in het MER beschreven te worden⁸.

Geef in het MER aan hoe koeling plaatsvindt in de periode dat de zandwinning nog niet gerealiseerd is.

Watergebruik

In de startnotitie wordt aangegeven dat de inrichting een netto waterverbruiker is. Geef een globaal inzicht in de proceswaterstromen via een waterbalans.

Emissie en milieuaspecten

Geef een overzicht van de emissies en overige van belang zijnde milieuaspecten die worden verwacht bij de voorgenomen activiteit. Geef tevens de emissies van de beide installaties.

Geef in dit kader ook het energieverbruik van de installatie zelf. Zo is de wijze van gebruik van de ondersteuningsbranders en de in de installatie toe te passen elektromotoren bepalend voor een belangrijk deel van het energieverbruik van de installatie zelf.

4.3 Alternatieven

Westo heeft in een brief aan belanghebbenden – d.d. 9 december 2003 – aangegeven dat de voorgenomen activiteit gebouwd zal worden naar de allerlaatste stand van de techniek en een technologisch hoogstaande installatie zal zijn, zowel milieuhygiënisch als energetisch. In ieder geval zal voldaan moeten worden aan de Afvalverbrandingsrichtlijn zoals deze binnenkort in het Nederlandse *Besluit verbranden afvalstoffen* wordt vastgelegd. Om na te gaan of de installatie voldoet aan de laatste stand van de techniek dient een vergelijking in het MER te worden uitgevoerd met de technologie zoals deze in het kader van de IPPC-richtlijn is vastgelegd in Europese BAT⁹-documenten, met name aan het vigerende IPPC BAT-document voor afvalverbranding, te weten het Draft Reference Document on Best Available Techniques for Waste Incineration (May 2003). De in het MER te beschrijven technieken en uitvoeringsvarianten dienen aan de in dit document beschreven technieken te worden getoetst. Gemotiveerd dient te worden waarom een eventuele techniek die milieuhygiënisch beter is dan de voorgenomen activiteit niet kan of zal worden toegepast.

Scenario's uit het LAP

In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) zijn twee alternatieven uitgewerkt voor het verbranden van brandbaar afval, te weten het zogenaamde PPF¹⁰-scenario en het RDF¹¹-scenario. Deze alternatieven, waarbij een secundaire brandstof wordt opgewerkt, hebben in het LAP de voorkeur boven integraal verbranden.

Uit de startnotitie blijkt dat een belangrijk deel van de input bestaat uit hoogcalorisch afval. Voor deze materialen zijn de alternatieven uit het LAP goed toepasbaar. Geef een overzicht van de mogelijke alternatieven voor het opwerken van de hoogcalorische stromen en het huishoudelijke afval gericht op nuttige toepassing voor energieopwekking. Onderbouw de keuze voor de voorgenomen activiteit aan de hand van

⁸ Zie daartoe ook hoofdstuk 5.

⁹ BAT = Best Available Technology.

¹⁰ PPF = Papier en Plastic Fractie.

¹¹ RDF = Refused Derived Fuel.

een kwalitatieve argumentatie. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van gegevens uit het MER voor het LAP en van verwachte marktontwikkelingen.

Ten aanzien van slibstromen zijn er andere alternatieven denkbaar dan verbranding. Dit geldt zowel voor organische als voor anorganische slibben. Geef alternatieven voor de beoogde verbranding en onderbouw de gemaakte keuze. Leg uit in hoeverre dit initiatief zich verhoudt tot het LAP.

Energierendement, warmte- en stoomlevering

In de startnotitie wordt niet ingegaan op de te verwachten energierendementen en mogelijkheden om deze te optimaliseren. Er zijn verscheidene mogelijkheden om het rendement van een AVI te verhogen (zoals optimalisatie van de stoomcondities). Geef in het MER aan welke inspanningen verricht zullen worden om een optimaal rendement te halen. Geef een overzicht van mogelijkheden om het rendement te verbeteren. Onderbouw de keuze die hierin gemaakt zal worden.

Reststromen na verbranding

Geef een beschrijving van de mogelijke opwerkingstechnieken van de bodemassen. Neem hierbij in beschouwing dat met ingang van 2006 de toepassing hiervan als buitencategorie materiaal komt te vervallen. In de toelichting door de initiatiefnemer is als optie naar voren gekomen de toepassing van bodemas in beton. Neem deze optie mee in de beschouwing. Geef aan welke afzet van bodemas wordt voorzien en welke problemen er in deze afzet zouden kunnen optreden waardoor de continuïteit in gevaar komt. Geef aan welke van de opwerkingstechnieken in overweging zullen worden genomen.

Beschrijf alternatieven voor de verwerking van vlieggas en rookgasreinigingsresidu. Onderbouw de keuze die in de startnotitie wordt gemaakt. Neem hierbij alternatieven uit het LAP, zoals koude immobilisatie, in overweging.

Ga in op eventuele gezamenlijke verwerking van de reststromen uit de andere twee - Duitse - lijnen. Ten aanzien van de toepassing gelden in Duitsland andere normen. Maak duidelijk welke afzetten voorzien zijn.

4.4 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Bij het uitwerken van een MMA dienen de best beschikbare en toepasbare technieken zoals met name beschreven in het hiervoor genoemde EU BAT-document¹² te worden betrokken.

Bij de uitwerking van het MMA dient uitgegaan te worden van de strengste (Nederlandse of Duitse) normen en waar mogelijk dient verder geoptimaliseerd te worden. De mogelijkheid dient te worden uitgewerkt om een eventueel voorgeschreven "Nederlandse" de-NOx-installatie zodanig te ontwerpen dat daarin ook de rookgassen uit het Duitse deel van de EVI kunnen worden behandeld.

Het verdient aanbeveling om in het MER ook aan te geven wat het uiteindelijke voorkeursalternatief inhoudt, waarbij met name het voorkeursalternatief - volgens Westo de allerlaatste stand der techniek - afgezet dient te worden tegen het MMA (in hoeverre verschilt het voorkeursalternatief van het MMA en waarom?).

¹² Zie paragraaf 4.3.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Geef de milieucriteria weer die bij de uiteindelijke afweging van alternatieven - en in het bijzonder het voorkeursalternatief - een rol spelen.

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied (gelegen op Nederlands en op Duits grondgebied), inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten van de voorgenomen activiteit (= het Nederlandse deel van dit project). Zoals in de startnotitie wordt aangegeven dient de autonome ontwikkeling beschreven te worden met en zonder het initiatief aan Duitse zijde.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten.

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang en mitigeerbaarheid of op grond van cumulatie;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden - bijvoorbeeld als gevolg van de bandbreedte in de samenstelling van de invoerstromen - en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- bij de beschrijving van de effecten dient rekening te worden gehouden met de aanwezige achtergrondwaarden en voorbelasting door andere bronnen;
- de beschrijving van de effecten dient te geschieden op een zodanige wijze dat toetsing aan Nederlandse en Duitse grens- en streefwaarden mogelijk is;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

Beschrijf in het MER de volgende aspecten:

Emissies en immissies

Geef een overzicht van de optredende emissies en emissieconcentraties van stoffen per verbrandingslijn zoals genoemd in het vigerende (ontwerp-)Besluit verbranden afvalstoffen en toets deze aan de in dit Besluit opgenomen grenswaarden. Geef een overzicht van de optredende immissieconcentraties en deposities op leefniveau voor de Nederlandse installatie en voor de gehele installatie van bovengenoemde stoffen en houd daarbij rekening met eventueel reeds aanwezige achtergrondconcentraties van bepaalde stoffen en geur, en de daardoor eventueel optredende cumulatie. Ga in op de start-, stop- en storingsemissies en de gevolgen daarvan op immissieniveau. Besteed aandacht aan de invloed van emissies/immissies en deposities op andere bedrijven (bijv. op het Europark).

Toets de emissies, immissies en depositie aan beschikbare grens- en streefwaarden zoals deze in Nederland en Duitsland worden toegepast. Geef in het MER aan welke

emissie- en immissiewaarden (Nederlandse en/of Duitse) tot uitgangspunt zullen worden genomen voor (delen van) de voorgenomen activiteit

Besteed aandacht aan eventuele accumulatie van verontreinigende stoffen ten gevolge de immissie op langere termijn.

Westo heeft er voor gekozen om een biomonitoringssysteem op te zetten en dit systeem dient in het MER beschreven te worden¹³.

Geurhinder

Geef een volledig overzicht van de mogelijke geurbronnen en beschrijf de maatregelen die getroffen zullen worden om geurhinder buiten het terrein van de inrichting te voorkomen.

Geluid

Er dient een beschrijving gegeven te worden van de belangrijkste geluidsbronnen en beschreven dient te worden waar de relevante geluidscontouren komen te liggen. Daarbij moet ook gekeken worden naar de overslagactiviteiten bij de haven en het spoor.

Energie

Volgens de startnotitie zullen de gunstige effecten van alternatieven op energieproductie worden beoordeeld. Geef in het MER concreet aan wat de verschillen zijn van de diverse varianten en alternatieven ten aanzien van de opwekking van energie. Betrek hierin naast de elektriciteitsopbrengst ook de energetische verbetering van mogelijke warmtelevering aan derden. Geef van de voorgenomen activiteit en de alternatieven aan in hoeverre CO₂-uitstoot uit fossiele brandstoffen wordt vermeden.

Transport

Beschrijf het type, de route en het aantal vervoersbewegingen per etmaal, de tijdstippen waarop deze zullen plaatsvinden (met name tijdens de avond- en nachturen), alsmede de gevolgen van het transport (bijvoorbeeld trillingen, geluid, luchtkwaliteit en verkeersveiligheid). Ga daarbij in op het vervoer per auto, per trein en per schip, en op het aantal transportbewegingen over de weg als gevolg van overslag. Geef de aan- en afvoerroutes in de omgeving van de inrichting en de toename van het vrachtverkeer op die wegen als gevolg van het initiatief. Ga in op het mogelijke gebruik c.q. de voorkoming van het gebruik van mogelijke sluiproutes door woongebieden. Geef aan welke scheepsklasse gebruikt zal worden voor de aanvoer van afval.

Geef ook inzicht in het worst case scenario waarbij alle afval van de drie lijnen via wegtransport zal plaatsvinden.

(Externe) veiligheid

Maak in het MER een veiligheidsanalyse op basis van relevante aspecten. Betrek daarbij onder andere het munitiedepot. Besteed aandacht aan calamiteuze situaties waarbij onder andere aandacht aan bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterverontreiniging besteed moet worden.

Natuur en landschap

Beschrijf welke – aanzienlijke - gevolgen er voor de aanwezige flora en fauna kunnen optreden en of er een ontheffingsaanvraag op grond van de Flora- en Faunawet zal worden aangevraagd. Beschrijf of beschermde of waardevolle gebieden (bijv. Laarsche Bruch) in Nederland of Duitsland beïnvloed kunnen worden door dit initiatief en

¹³ In een groter aantal inspraakreacties kunnen verwijzingen gevonden worden naar gezondheid en voedselveiligheid, waaronder smaakbeïnvloeding.

indien dit het geval is, in welke mate dat zal zijn. In hoeverre kunnen effecten op natuur en landschap gemitigeerd of gecompenseerd worden? Denk daarbij aan schoorsteen- en gebouwhoogte en situering van gebouwen.

Beschrijf de visuele beïnvloeding die het gehele initiatief zal hebben. Geef aan in hoeverre rekening is gehouden met landschappelijke inpassing.

Zandwinning en koelwater

Beschrijf de omvang van de zandwinning. Gedurende welke periode – in jaren – zal de zandwinning plaatsvinden? Beschrijf de geomorfologische en hydrologische gevolgen van deze zandwinning. Het water van het nieuwe waterbassin zal gebruikt worden als koelvloeistof voor het gehele project. De gevolgen van het verwarmde afvalwater voor met name de waterkwaliteit zal in het MER beschreven dienen te worden.

Monitoring, toezicht en handhaving

Beschrijf de wijze waarop de belasting van het milieu, zoals veroorzaakt door het gehele project, zal worden bewaakt en hoe gewaarborgd zal worden dat aan de voorgescreven emissie-eisen, bij zowel normaal bedrijf als bij storingen, zal worden voldaan. Vermeld de eisen dienaangaande van de respectievelijke Nederlandse en Duitse overheden. Beschrijf in het MER welke afspraken er met de betrokken Nederlandse en Duitse overheden zijn gemaakt over het toezicht en de handhaving, waarbij de onderlinge afstemming tussen de Nederlandse en Duitse overheden bijzondere aandacht verdient.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen van de initiatiefnemer en de Nederlandse en Duitse relevante grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie in haar advies aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven. Het college van GS neemt deze aanbeveling over.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegepast op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

8. EVALUATIEPROGRAMMA

De provincie Drenthe moet bij haar besluit aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat Westo Prefab Beton-systemen B.V. in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Belangrijke onderdelen bij de evaluatie zijn onder andere:

- de vaststelling of binnen de opgegeven emissies, immissies en deposities is gebleven;
- de gevolgen van het opgewarmde koelwater;
- het toezicht en de handhaving vanuit de betrokken Nederlandse en Duitse overheden en of dit op effectieve wijze is afgestemd en uitgevoerd, waarbij vooral aandacht besteed dient te worden aan de vraag of de afvalstromen niet de grens zijn overgegaan.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt het college van GS verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het MMA;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 december 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage	<i>provincie Drenthe</i>
ingekomen op:	19 DEC. 2003	Provinciehuis Westerbrink 1 Assen
RUITERS		Postbus 122 9400 AC Assen
dossier	1399-17m4	Telefoon (0592) 36 55 55
kopie naar:	HL/bib/ab	Telefax (0592) 36 57 77
Aan:		

de commissie voor de Milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

6x

VERZONDEN 08 DEC. 2003

Assen, 5 december 2003
Ons kenmerk 48/7.1/2003010625
Behandeld door de heer K.J. van den Berg (0592) 36 58 42
Onderwerp: Wet milieubeheer (Wm); startnotitie van Westo Prefab Betonsystemen BV te Coevorden

Geachte commissieleden,

Hierbij zenden wij u in zesvoud een startnotitie voor een Milieueffectrapport ten behoeve van Westo Prefab Betonsystemen BV te Coevorden voor de afvalenergiecentrale EVI op het Europark bij Coevorden, gelegen in het grensgebied van Coevorden met Duitsland.

Deze startnotitie is op 14 november 2003 bij ons binnengekomen.

Het betreft hier een onderzoek naar de milieugevolgen van de oprichting van een afvalenergiecentrale.

Tevens is een kennisgeving bijgevoegd. Korthedshalve verwijzen wij u naar de inhoud van deze stukken.

Wij verzoeken u ons binnen de daarvoor in de Wm gestelde termijn te adviseren over de te stellen richtlijnen.

Hoogachtend,
gedeputeerde staten van Drenthe,

 , secretaris

 , voorzitter

Bijlage(n): 1
mh/coll/1

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie
in Staatscourant nr. 239 d.d. 10 december 2003

provincie Drenthe

Kennisgeving

Wet milieubeheer: startnotitie voor een milieueffectrapport (MER) van Westo Prefab Betonsystemen BV te Coevorden voor het Nederlandse deel van een afvalenergiecentrale op het Europark bij Coevorden
Gedeputeerde staten van Drenthe maken bekend dat op 14 november 2003 bij hen een startnotitie voor een MER is binnengekomen van Westo Prefab Betonsystemen BV te Coevorden.

Deze startnotitie vormt het begin van de procedure om te komen tot een MER. Het MER zal in de loop van 2003-2004 worden opgesteld. Het doel van dit MER is het onderzoeken van de milieugevolgzaamheden van een afvalenergiecentrale.

Naar aanleiding van de startnotitie stellen gedeputeerde staten vast waaraan het op te stellen MER moet voldoen. Over het MER wordt onder meer advies gevraagd aan de Commissie Milieueffectrapportage. Belanghebbenden kunnen hun opmerkingen en richtlijnen inbrengen.

De startnotitie ligt vanaf 11 december 2003 openbaar.

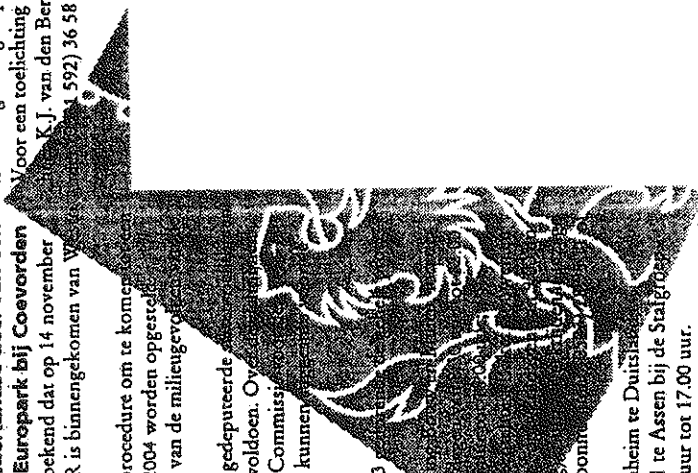
Dit bericht is afgedrukt in de Staatscourant van 10 december 2003, nr. 239, bladzijde 10.

- bij de gemeente Coevorden op de Afdeling Milieuzaken, Postbus 100, 9400 AB Coevorden, t/m 17.00 uur en elke donderdagmiddag van 10.00 uur tot 15.00 uur (behalve op vrijdagmiddag 12 december 2003);
- bij de gemeente Hardenberg in de Wonen, Stephanusplein 1 te Hardenberg, t/m 17.00 uur en elke donderdagmiddag van 10.00 uur tot 15.00 uur (behalve op vrijdagmiddag 12 december 2003);
- mogelijk na telefonische afspraak (telefoonnummer: 0592 48 95 08);
- bij de Samenlevingsvervalting Ermlichheim te Duitsland; en
- bij de provincie Drenthe, Westerbrink 1 te Assen bij de Stafgroep Milieuzaken, t/m 17.00 uur.

Communicatie op werkdagen van 8.30 uur tot 17.00 uur. In verband met de feestdagen is het provinciehuis van 25 december 2003 tot en met 2 januari 2004 gesloten.

Tot en met 8 januari 2004 kunnen opmerkingen en suggesties ten behoeve van de te stellen richtlijnen schriftelijk worden ingediend bij het college van gedeputeerde staten, Postbus 122, 9400 AC Assen.

Voor een toelichting op de startnotitie kan men contact opnemen met de K.J. van den Berg van de Productiegroep Milieubeheer, telefoonnummer: 0592 36 58 42.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Westo Prefab Betonsystemen B.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Drenthe

Besluit: Vergunningverlening op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C18.4

Activiteit: De oprichting en het in gebruik hebben van een afvalenergiecentrale voor de productie van elektriciteit en mogelijk ook warmte en stoom.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 december 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 17 februari 2004

Bijzonderheden: Dit project wordt gerealiseerd ten dele op Nederlands (één afvallijn) en ten dele op Duits (twee afvallijnen) grondgebied. Aanvoer en verwerking van afval uit Nederland en Duitsland dient controleerbaar gescheiden te blijven.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. W.G. Been

ir. J.G. Cuperus

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

mr. S. Pieters

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties vanuit Nederland en Duitsland

Naam	Woonplaats	Kenmerk
J. Halfwerk	COEVORDEN	2003012194
Natuur- en milieuvereniging "Het Stroomdal" Zuid-Oost Drenthe p.a. de heer J. Nicolaï	COEVORDEN	2004000088
de Stichting Milieu Rondomme p.a. de heer R. Heida	EMMEN	2004000088
Mobilisation for the environment t.a.v. de heer/mevrouw drs. ing. J.G. Vollenbroek	NIJMEGEN	2004000093
de heer S.P. Schouten en mevrouw I.R.M. Schouten-de Lely	COEVORDEN	2004000094
de heer/mevrouw G. Snaak	HARDENBERG	2004000095
de heer S.P. Schouten	COEVORDEN	2004000104
de Stichting Burgerbelang Afvalverbrandings- installatie Coevorden	COEVORDEN	2004000106
de heer/mevrouw M. Veenstra	COEVORDEN	2004000109
de heer en mevrouw Brakel	NIEUW-AMSTERDAM	2004000114
de heer/mevrouw drs. I. Barelds en de heer/mevrouw W. Schwartz	SCHOONEBEEK	2004000117
A.J. Wolters	COEVORDEN	2004000121
de Milieugroep Oosterhesselen/Coevorden	OOSTERHESSELEN	2004000124
de heer/mevrouw J.A. Stroeve	COEVORDEN	2004000128
de familie Beukeveld p.a. de heer H.G. Beukeveld	DALERPEEL	2004000131
de heer/mevrouw H.J.J. Bijen	COEVORDEN	2004000132
de fractie van PAC/GroenLinks Coevorden p.a. mevrouw F.C. Stoffels-Boersma	COEVORDEN	2004000135
de heer/mevrouw A.J. Wolters	COEVORDEN	2004000158
Natuur- en milieuvereniging "Het Stroomdal" Zuid-Oost Drenthe p.a. de heer J. Nicolai	COEVORDEN	2004000159
de heer/mevrouw R. Meijering	COEVORDEN	2004000161
mevrouw M. Beumkes-Behboodi Moghaddam, de heer/mevrouw B. Behboodi Moghaddam en de heer/mevrouw J. Smale	COEVORDEN	2004000163
de heer/mevrouw S. Jürgens-Wolters	COEVORDEN	2004000164
de Wijkvereniging Pikveld/Heege Noord	COEVORDEN	2004000165
de heer/mevrouw P. Herwig	COEVORDEN	2004000166
de heer/mevrouw M. Renardus	COEVORDEN	2004000167
de heer/mevrouw H.J.J. Bijen	COEVORDEN	2004000168
de Vereniging Dorpsbelangen Schoonebeek	SCHOONEBEEK	2004000169
F. Klaser	E-MAIL	2004000170
de heer/mevrouw P. Herwig	COEVORDEN	2004000175
de Buurt- en speeltuinvereniging "De Heege" t.a.v. de heer/mevrouw C. van den Broek	COEVORDEN	2004000198

Naam	Woonplaats	Kenmerk
de Werkgroep agrarisch belang EVI t.a.v. de heer A. Vroege	DALEN	2004000205
de heer I. Brakel	NIEUW-AMSTERDAM	2004000207
de heer/mevrouw R.G.B. Halfwerk en de heer/mevrouw F.H. van Tibberen	COEVORDEN	2004000208
de heer/mevrouw B.R. Boetje en de heer/mevrouw T.S.Th. de Boer	ZANDPOL	2004000215
de Vereniging Stads Belang Coevorden	COEVORDEN	2004000217
het Plaatseling Belang Ane en het Plaatselijk Belang Gramsbergen-Oost p.a. de heer J.H. Ramaker	ANE	2004000218
de familie Beukeveld p.a. de heer/mevrouw dr. G.J.J. Beukeveld	HOORN	2004000223
de Stichting Milieu Rondonne	EMMEN	2004000262
mevrouw H. Wilpshaar	COEVORDEN	2004000265
Essent t.a.v. de heer ir. T.A. Douma	WIJSTER	2004000268
de heer/mevrouw H.J. Barelds	SCHOONEBEEK	2004000272
het Stadsbelang Gramsbergen e.o. p.a. mevrouw F. Klement	GRAMSBERGEN	2004000280
de heer/mevrouw P. Smit	COEVORDEN	2004000285
de heer/mevrouw J. Habing	COEVORDEN	2004000287
de GGD regio IJssel Vecht Algemene Gezondheidszorg t.a.v. de heer/mevrouw H. Ensing	ZWOLLE	2004000290
de S.P. werkgroep Coevorden t.a.v. de heer/mevrouw W.N. van Eendenburg	COEVORDEN	2004000291
de heer dr. H.A. Jonkers	DE KRIM	2004000292
de heer/mevrouw H. Mekkes	DALEN	2004000293
de heer/mevrouw G. Hidding en de heer/mevrouw G.J. Stoker	COEVORDEN	2004000294
de heer/mevrouw A.D.M. Klarenbeek	COEVORDEN	2004000357
Vereniging Dorpsbelangen Nieuw Schoonebeek t.a.v. de heer/mevrouw P.G.H. Steffens	NIEUW-SCHOONEBEEK	2004000359
het college van burgemeester en wethouders van Coevorden	COEVORDEN	2004000360
de heer J. en mevrouw F. van der Ploeg	COEVORDEN	2004000362
de VROM-Inspectie, Regio Noord Afdeling Afval	GRONINGEN	2004000364
de heer/mevrouw H. Kwant-van der Hulst	GRAMSBERGEN	2004000366
GroenLinks Hardenberg t.a.v. de heer K. Slingerland	HARDENBERG	2004000368
de heer H.J. Koskamp en mevrouw H.H. Koskamp-Kielich	COEVORDEN	2004000371
IAMS Europe BV	COEVORDEN	2004000372
de heer/mevrouw J.H. Dijkman en de heer/mevrouw A.H.J. Leferink-Dijkman	HOLTHEME	2004000373

Naam	Woonplaats	Kenmerk
de heer G.M. Gerrits	COEVORDEN	2004000376
de heer/mevrouw R.G.B. Halfwerk en de heer/mevrouw F.H. van Tibberen	COEVORDEN	2004000377
de heer S.P. Schouten	COEVORDEN	2004000379
het college van burgemeester en wethouders van Emmen	EMMEN	2004000380
de Milieufederatie Drenthe	ASSEN	2004000381
mevrouw Y Bouman	EMMEN	2004000382
de heer/mevrouw A.D.M. Klarenbeek	COEVORDEN	2004000400
het dagelijks bestuur van het waterschap Velt en Vecht t.a.v. de heer/mevrouw ing. R. Schuiling M.Sc.	COEVORDEN	2004000422
Gemeentebelangen Coevorden t.a.v. de heer F. Klasen, fractievoorzitter	DALERPEEL	2004000486
de heer R. Heida	EMMEN	2004000562
de heer/mevrouw H. Frericks	OOSTERHESSELEN	2004000622
de heer/mevrouw J.A. de Herder	STIELTJESKANAAL	2004000625
Anoniem		2004000627
de heer/mevrouw G. Weeland	OOSTERHESSELEN	2004000629
de familie R. Langenberg	COEVORDEN	2004000630
de familie H. Derks	COEVORDEN	2004000632
Gemeente Coevorden	COEVORDEN	2004000882
mevrouw I. van Ommen-Eggengoor	COEVORDEN	2004000896
Mevrouw I. van Ommen-Eggengoor	COEVORDEN	2004000896

Naam	Woonplaats	Kenmerk
de heer B. Winkelink	LAAR ECHELER DUITSLAND	2004000101
de familie Van Etten	LAAR DUITSLAND	2004000214
Bund für Umwelt und Naturschutz Deutsland Landesverband Niedersachsen e.V. Kreisgruppe Grafschaft Bentheim p.a. de heer W. Oppel	SCHÜTTORF DUITSLAND	2004000222
Dezernat 201 "Landesentwicklung unr Raumordnung" p.a. de heer B. Heidrich	OLDENBURG DUITSLAND	2004000244
Raiffeisen-Grenzland eG	LAAR DUITSLAND	2004000274
Kooperatieve Milchverwertung eG	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000274
de heer/mevrouw U. van Zwoll en de heer/mevrouw J. van Zwoll	LAAR DUITSLAND	2004000277
de heer en mevrouw Dykhuis	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000278

Naam	Woonplaats	Kenmerk
mevrouw J. Kuhnt	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000384
de heer M. Kuhnt	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000385
de heer en mevrouw C. en M. Lügtenaar	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000386
mevrouw S. Gerdes	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000387
mevrouw C. Schmölders	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000389
de heer K. Schmölders	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000402
Henning und Angela Bloemendal	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000403
Elke und Hermann Borghorst	EMLICHHEIM DUITSLAND	2004000519
Grafschafter Bürgerinitiative Umweltschutz, de heer H. Dwertmann	NORDHORN DUITSLAND	2004000564
Udo Buchholz	E-MAIL	2004000670
Muellkonzept-sh	E-MAIL	2004001369